

Patrimoni Urbanístic Contemporani A Mallorca

Curs acadèmic 2019-20

Resum:

Els nuclis urbans han patit un gran canvi en els darrers dos segles condicionats per factors diversos, que abasten des de les teories higienistes del segle XIX fins a l'eclosió del turisme al segle XX. L'assignatura proposa una aproximació als principals projectes urbanístics planificats a Mallorca en època contemporània.

PROFESSORA: Dra. María Sebastián Sebastián

Professora associada de l'àrea d'Història de l'Art

DIRECTORI:

Departament: Ciències Històriques i Teoria de les Arts

Despatx: AB11

Edifici: Edifici Ramon Llull

Tel.: 971172397

@: m.sebastian@uib.eu

TUTORIES:

Dimecres de 17 a 18h.

(Cal cita prèvia per email)

Durada: 12 hores. Del 7 al 26 de novembre de 2019.

Idioma: Català

Objectius:

- Conèixer les principals actuacions urbanes que formen part del llegat contemporani mallorquí i els seus artífexs (promotors i arquitectes).
- Contextualitzar els projectes dins el marc polític, social i arquitectònic local i internacional.
- Analitzar i comprendre les repercussions de l'urbanisme contemporani dins la concepció de la ciutat i el territori.

Continguts:

1. Introducció al patrimoni urbanístic i arquitectònic. El patrimoni contemporani.
2. Cap a la ciutat contemporània. L'enderroc de la murada de Palma.
3. Els eixamples i els plans de reforma dels principals nuclis urbans.
4. El turisme i les urbanitzacions. Els casos de Santa Ponça, Cala d'Or, la Ciutat Blanca i la Costa dels Pins.
5. Els fronts marítims. El debat entorn el passeig marítim de Palma.

Criteris d'avaluació:

L'alumnat haurà de realitzar un treball vinculat amb la matèria. A la primera sessió teòrica i a l'aula virtual de l'assignatura es proposaran una sèrie de possibles temes pel treball. Es valorarà:

- La contextualització dels projectes urbanístics dins el marc històrico-artístic local i internacional.
- L'ús de bibliografia específica.

També es valorarà l'assistència a les sessions teòriques a l'aula i a la sessió de camp que consistirà en la visita a una de les àrees tractades a l'assignatura.

Bibliografia de referència*:

ALOMAR I ESTEVE, Gabriel. *La reforma de Palma. Hacia la renovación de una ciudad a través de un proceso de evolución creativa*. Palma: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears, 2000 (1950).

CANTARELLAS CAMPS, Catalina. *La arquitectura mallorquina desde la Ilustración hasta la Restauración*. Palma: Institut d'Estudis Baleàrics, 1981.

ESTADA SUREDA, Eusebi. *La ciudad de Palma. Su industria, sus fortificaciones, sus condiciones sanitarias y su ensanche, con un apéndice sobre las condiciones que han de reunir las viviendas para ser salubres*. Palma: Govern de les Illes Balears. Conselleria d'Innovació i Energia, Palma, 2003 (1892).

HALL, Peter. *Ciudades del mañana. Historia del urbanismo en el siglo XX*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1996.

RULLAN SALAMANCA, Onofre. *La construcció territorial de Mallorca*. Marratxí: Editorial Moll, 2002.

SEGUÍ AZNAR, Miquel. *Urbanisme i arquitectura a les Balears. Segle XX*. Palma: Edicions Documenta Balear, 2000.

SEGUÍ AZNAR, Miquel. *La arquitectura del ocio en Baleares. La incidencia del turismo en la arquitectura y el urbanismo*. Palma: Leonard Muntaner, 2001.

DE TERÁN, Fernando. *Historia del urbanismo en España. Siglos XIX-XX*. Madrid: Cátedra, 1999.

*En començar al curs es posaran més materials bibliogràfics i recursos *online* a l'abast de l'alumnat a través de l'aula virtual de l'assignatura.

Breu currículum:

Dra. MARIA SEBASTIÁN SEBASTIÁN

Doctora en Història, Història de l'Art i Geografia amb la tesi *La construcción turística en las Islas Baleares (1939-2005). Arquitectura urbanismo y fotografía*. Arquitecta i llicenciada en Història de l'Art, és membre del grup de recerca Patrimoni audiovisual, mass-media i il·lustració i del projecte Observatori Fotogràfic del Paisatge de les Illes Balears.

Les seves línies de recerca es centren en l'arquitectura contemporània, l'arquitectura turística i la història de la fotografia. Ha participat en congressos i publicacions com 'Rul-ian y el hotel Bahía Palace. Los canales de difusión de la fotografía de arquitectura turística' (*Inter Photo Arch. Congreso Internacional. Inter- fotografía y arquitectura*, 2016) i 'Un modelo turístico alternativo: el hotel Araxa de Francesc Mitjans en Palma de Mallorca' (*Actas del II Congreso Nacional Pioneros de la Arquitectura Moderna Española*, 2015). Ha rebut la beca d'investigació Ciutat de Palma de 2016 pel seu treball sobre l'evolució urbanística i arquitectònica del passeig marítim de Palma.